

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.10. Ostendit se Christus Deum: declarans huius cœcitatatis rationem: hic casus soli Deo reseruatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

suam dat personam, suum corpus, suam animam, scis, mihi fecisti. Hoc modo tribuebat elec-
carnem suam, sanguinem suum, & omnia quae molynas, & excipiebat peregrinos insignis pa-
cumque possidet. (O donationem inuenientiam, c-
perum Evangelicorum hospes Gaius, quem de
minutem, infinitam). atque adeo vere seipsum
in S. Sacramento reliquit, ut propterrim & ex
veritate dixerit: Ego sum panis vobis, &c. Caro
mea veris est ibus. Verum cum ipse nec realiter
patitur inopiam, agitatem, famem, aut nu-
ditatem, nec in propria possit perferre persona,
seipsum in persona statui pauperis, non realiter,
sicut in V. Sacramento, sed representatiue, po-
rò adeo ad vimum, ut auctore D. P. Chrylo. &
& postmodum D. Gregor. ipso die futuri iudi-
cij, non dacturus sit, pauper etur, & decipi-
illi poem: nudus fuit, & cooperiisti illum; sed
ego elixi, ego situi, ego nudus apparui: Esur-
Hom. 7. de
pa. circa
med.

Ho. 39. in
Enarr.
Serm. 14.

Ex hoc principio colligit D. Chrylo. elec-
mesyna dignitatem: illam etenim facere, licet
absolute extra omnia comparationem minoris
merit sit, quam communicare, in hac tamen
ratione superior est, quia comunicando à Deo
recipis, & ipse est qui Deo manes non parum ob-
& comu-
niuncem.

XII. Discrimine inter elec-
mesynam & ipsem
fidei: cum ille sit qui tibi dat, & sicut dionum
strictus: qui datur alius infinitus supera & excellit, sic &
obligatio, qua ratione illius obligaris: & attamen
faciendo elecimolynam Deum est qui à te recipi-
tuero, qui illi tribuis, & hunc intutus, ipse est
qui tibi manet obstrictus, si in illum cadere pos-
test obligatio, de quo alias diximus. Progredia-
mur ultra. Quemadmodum ut seipsum nobis
tradat in V. Sacramento, requiratur, ut fide via
acceptu traxcedamus, eius luce considerantes sub
panis illis ac misericordibus omnibus ecclie di-
uitias, & ipsam personam filii Dei, verum eius
Fide vita
danda est
elec-
mesyna.

XIII. Fide vita
danda est
elec-
mesyna.

Si obiectis, inquit D. Greg. O quam liben-
tor largior Christus eibum, si videbam illum in
Christus mundo esurientem, & potum, si stument, &
in paupo-
re specta-
do.

Ho. 39. cit.
XIV.

Si obiectis, inquit D. Greg. O quam liben-
tor largior Christus eibum, si videbam illum in
Christus mundo esurientem, & potum, si stument, &
in paupo-
re specta-
do.

fecerunt, & excipiebat peregrinos insignis pa-
perum Evangelicorum hospes Gaius, quem de
hoc egregie commendat D. Iacob. Euang. Chro. Ioann. 5.
& hoc in peregrinis: Quid est hoc? etas facere
facieas eo modo, ut extenderes manus ad
potigendum, fides pariter operetur Christum
considerans Redemptorem in persona pauperis
ac peregrini. Congruè hic adiuvantis actum
Abrahæ: hic etenim conspicatus eos, quos pere-
grinos credebat, illos pronus in terra adoravit,
de quo subtiliter D. Chrylo. & alio loco rete Ho. 39. in
limbus. Imo ad hoc requirit ut necessarium, in Gen.
quit D. Petrus Chrylo. vt Deum deprecari, D. Petrus
quatenus tibi viam habeat concedat fidei, quod Chrylo.
hanc capias intelligentiam. Audite illum. Ore. Ser. 14. cit.
mis frares, ut si nobis intelligere intelligenda
concedat, quod in paupere intelligi sic demonstrat;
quod ipse, qui calum regi fit, nudus in pauperi;
quod in esuriente esuriri satiatur rerum: quod si-
stas in fratre fons sonum: quod fructum panis,
& calicem aqua dator omnium querat: quod Deus
amore pauperis sic se disponat, ut non ad sit pauperi,
sed ipso sit pauper, &c. Hinc elicit Spiritus S.
quod hoc p̄t ceteris astimare debat vir i obli-
lis ac dignitate primarius, quod oculis dejiciat
in pauperem, & hoc maximam fibi reputet glo-
riam; quod qui in illo Deum videat afflictum,
qui ab eius manu pestulet fibi subveniat: Gloria
dum, honorariorum, & potentiarum, timer Dei Eccl. 10. 25
est: noli despice humum justum pauperem.
Considera quid Christus in hoc paupere facio-
faciat.

§. 10. Ostendit se Christus Deum: declarans hu-
ius certitudinem rationem: hic causus soli Deo re-
seruat.

I Nterrogauerunt eum discipuli eius. Rabbi quis
peccauerit, hic aut patrem eius, ut creas nos. Ho. 39. in
certus. Fuit haec interrogatio ut docet D. Ioann.
Chrylo. velut replica, quam obiectum discipu-
li, recordari illius miraculi, quando paralyticus in
apud pileam sanctam refluit. Perambulabat
Christus porticus illas, & iubilans, ut paralyti-
cum inspicaret, iam triginta & octo annis ob-
firmata in membris paralyti languorem: cura-
uit illi in, eique declaranti, illi in suorum pes-
nam scelerum hanc contigitur infunditatem? Ec-
ce sanus factus es; nam noli peccare ne deterius &c. Ioann. 5. 14
Modò adiuvant, quod finaliter & hunc fixe-
impta.

intueretur eorum à nativitate; dicuntque illi: dixisti, parafysim illius effectum esse peccatorum videamus, haec cœcias ex quibus peccatis duxeris originem? Non enim ob propria hæc infida esse potuit peccata, cum illa, iam, natu sedum commisset: nonquid in multam scelerum parentum eius credemus immillam? Respondebat illis Christus: Neque hic peccauit, neque parentes eius, sed ut manifestarim opera Dei in illo. Non negat Dominus, inquit D. Chryso. a. & D. Aug. b. quod iudicemus ille, eisque parentes peccata commiserint: confitentem eos delinquentes, cum meliores non fuerint, sed nec tam boni ac ille qui dicebat: Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est. Hoc igitur ait, quod cœcitas illa non fuerint illi inflicta propter peccata, nec Deus iudicem illum ex cœcitate percutient in penam peccatorum, sed ut in mundo subiectum conceret, in quo eunti poterit su manifestaret opera, eisque vel tabula, in qua pingeret ad potentia lux & sapientia declarationem.

c. Ho. 55. Norarunt D. Chrysost. c. D. Cyri. d. Theophilact. & Euthym. e. quod particula illa caus. L. 6. f. alio loco: Ialis ut in facies litteris duos patiatur sensus. in Ioa. 3. Etenim aliquando declarat caulan finaliter eius e in quod dicitur, ea forma quæ dixit Christus: Exaltari oportet filium hominis: ut omnis qui credit in ipso, non periret. Unde patet quod causa finalis exaltationis filii hominis in cruce, sit salutatio filiorum, nec aliquis eorum condemnetur. sign. Et alio loco: Ego veni ut vitam habeant, dare faciat. vitam omnibus designat ut caufam finaliem Ioa. 3. aduentus Christi in mundum; similius & illam, 74. ut cognoscant homines Christum à parte eccles. 10. si multum: Vi credam, quia tu me misisti. Alias Ioa. 11. non declarat caufam finaliem, sed apponit ut 42. successum futurum manifestet. Eo modo in Piso. 6. qui Theophilact. loquitur David: Vi in spicis III. in fermentibus suis. Non peccauit David ea mente, te, Deus iudicacionem ait: eis tanquam cau- tione, tam finali, sed quia hoc fulgebutum est, quod Deus Deus iudicavit remanserit quia peccauit Da- ex pec- tanti. Et cœla contulit Deus in Davidem bene- cato. Vbiq. nullo also præposito merito, quam quod David his omnibus efficit indigens; q. idque sola Deus fecit. communitate liberalitate ac benignitate illi ea ficiuntur, communicebat; poliquantur tibi a Deo donis tuis, sed cumulatis, quia gratus esse deberat, Dei præceptum ingratius transgreditur, adeo nefandum perpetras homicidium, quod tam intami, & scandalo loquendus adibento. Regno abusus à Hieron. Bapt. de Lanzea, Tom. III.

Deo sibi tradito, cum regia potestate sublimis di- 25 vimum mædum vilificat ingratus. Quid ex hac 26 tanta lequi poterat iniquitate, post tot recepta be- 27 neficia, tot a Deo illi collata dona, quando Deus 28 in iudicium, David etlet provocatus nisi quod 29 Deus iustificatur in eo quod David, in nullo par- 30 cus defuerit, restibus ipsiis beneficijs a Deo col- 31 latis, & condemnaretur reus David ob præuati- 32 cas illius leges Domini, de cuius manibus tam 33 amplius accepit regnum, quod possidebat, q. 34 gloria abusus potestate, ad quam a Deo fuciat exal- 35 tatus, ut ciuidem instaurat præuat caretur?

Ex hoc eodem aliud adducit exemplum D. 27 Rcm. 5. Cyri, exponebat illud Apostoli: Lex subiherat 28 ut abundaret delitum. Manifestum est omnibus 29 quod diceret poluerit, legem fuisse peccati esse 30 Lex cœtricem cu illud ipsa lex tristius inhiberet, sed 31 quia ratione declarebat voluntas Apostoli, quod ad promulga- 32 tionem, in hominibus succelleret peccatum ad 33 fit cauillam infringendam. Eadem formula exponunt 34 sa pec- multi, quod sequatur operum Dei manifestatio, c. tu. ex eo quod cœcus ille natus fuit: Sed ut man- 35 ficiatur opera Dei in illo. Nam supposito quod 36 homo ille cœcus natus fuit, iumpit hinc Christus 37 occidens, manifestandi in illo opera Dei 38 eo modo quo prædiximus peccata sanctorum ad 39 maiorem Dei vergere gloriam, non quod gloria 40 Dei in illis constituit, velut cœla finalis, sed quod 41 seppotitis Sanctorum criminibus, Deus ex iis 42 aviam arripit gloriam suam, nonenque manu- 43 festandi. Sic hoc ex omni Theophilact. alijque 44 a D. Chrysost. & D. Cyri, relati.

Quamvis autem bona sit hec declaratio, me 45 in Ioa. li rem nihilominus arbitror eam D. Ang. & Eu- 46 thymij dicentium, quod manifestatio illa per 47 Ministerium operum Deini cœco illo, fuerit velut 48 scelera finalis, quod ita natus sit, ac Deus hanc 49 ope- 50 rari illius persistere cœcerat, ut in eo hinc Dei 51 rū Dei 52 opera manifestaretur: Ut enim dicit D. Aug. in 53 cœla. 54 hume locum, Deus qui determinauit filium suum 55 sine fini- 56 mittere in hunc mundum: In simili adiunctorum 57 valis 58 p. Iesu, ut ait Apollonus, etiam in particulari de- 59 huius 60 tomatis aut opera divina, que in eo est effectu, 61 cœci- 62 tatis, ita ut Dominus ille, qui in mundo defere- 63 bat dimittitatem suam sub nostris carnis p. h. re- 64 conditum, ex auti præcepto, se per hanc opera 65 Deum esse declarat. Et hæc ea sunt opera, quae 66 Redemptor perpetuo dicit Patriis: Iu. operæ: Si 67 non facio opera Patri moi, nolite credere: & in hoc 68 non facio opera Patri moi, nolite credere: & in hoc 69 37. Evangelio: Me oportet operari opera eius qui mi- 70 si ut: Quia ut postmodum dicitur finitus illi illi 71 dei dixerint interrogantes: Quid faciemus, ut 72 Ioa. 6. speremus Dei: 3. Quibus Christus respondebat: Hoc 73 19. 74

HOMILIA TRIGESIMA. DE COECO NATO.

250

Z. 3. in   *est opus Dei, ut credatis in eum quem misisti illi. q.d.*
 Iean.   *interprete D. Cyri. antiqua omnia Dei opera*
 c. 32.   *d recta sunt & ordinata ad hoc opus omnino*
               singulariter ad hoc instituit omnes illas ceremonias veteris legis: cuius gratia sacrificia decreuerunt, legem prescrivit, holocausta carnium, boum, omniisque mandauit. Quatenus vos per haec omnia opera disponeret ut credereatis, me verum efficeret Deum. Diximus ergo ei: quod ergo signum tu facis, ut videamus & credamus tibi? Quia operaris? Ad hoc responderet illis Dominus iotter illo opere, quod in V. Sacramento Altaris erat operaturus. Non fatus illi fuit; seipsum illis in hoc opere adeo praeclaram manifestare, ut iper te aliud morte subiungit, quod corco huic oculos restituere sole lucidiores, quod cor verum Deum esse liquido manifestat. Illiusque per hoc significatio: mea consilii ratio, mea scientiam opera, ut videotis an per illi credere possitis, quod verus sum Mefias, à Patre meo coelesti missus. Hic igitur unum eorum operum attendite, que Pater meus determinavit ut faciem in argumentum & declarationem, quod verus sum Deus, & filius Dei. ipsius naturalis: & in eo ipso me declararem: ratione atque artificie eorum operum, que Pater meus decrevit, ut faciem: *Ut manifestentur opera Dei in illo.* q. d. ex mente D. Cyri. quod quia lumen oculorum effinxerit cecos, manifestetur, & in ipso confirmatur eis gloria diuinatatis. Et per huius operis splendorem in illarum ad quos horum mirabilium deuenienti vobis, replenduit oculis gloria diuinitatis.

Simili phrasis locutus est Christus apud D. Ioh. nem de infringente Lazaru: *Infermitas hec non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorietur plus Dei per eam.* Scindendum est, hanc Lazaru agnitionem casu minime contigit, nec eam a Deo inflammat, tantum ve ex ea meretur, si deo singulariter sine, ut in eo manifestaretur iam mortuo potentia sua Diuinitatis infinita, eum ab inferis resuscitando, per hoc opus prodigiosum se verum Dei filium esse confessans, unde fuit hac in firmitas glorie diuinitatis eius clarissimum argumentum & eo sensu verificat D. Chrys. hanc propositionem: *Ut manifestentur opera Dei in illo.*

Non solum Patis, sed etiam lui ipsius, quod evidenter confirmavit se verum esse Deum. Licet enim absconditus esset, & carne nostra cōcektus, per miraculum illud, quod ecceum illuminauit, declarandus erat verus Deus: etenim ut ait Theoph. & Euthym. in hoc signo patiens diuinitatis eius potestia virtusque enuit, quam nostrae humanitatis pallio geregat absconditam.

Jer. 12.   *in mortem, sed pro gloria Dei, ut glorietur plus Dei per eam.* Scindendum est, hanc Lazaru agnitionem casu minime contigit, nec eam a Deo inflammat, tantum ve ex ea meretur, si deo singulariter sine, ut in eo manifestaretur iam mortuo potentia sua Diuinitatis infinita, eum ab inferis resuscitando, per hoc opus prodigiosum se verum Dei filium esse confessans, unde fuit hac in firmitas glorie diuinitatis eius clarissimum argumentum & eo sensu verificat D. Chrys. hanc propositionem: *Ut manifestentur opera Dei in illo.*

Bo. 55.   *in Ioh.* Non solum Patis, sed etiam lui ipsius, quod evidenter confirmavit se verum esse Deum. Licet enim absconditus esset, & carne nostra cōcektus, per miraculum illud, quod ecceum illuminauit, declarandus erat verus Deus: etenim ut ait Theoph. & Euthym. in hoc signo patiens diuinitatis eius potestia virtusque enuit, quam nostrae humanitatis pallio geregat absconditam.

Ecce tibi hoc: *Lux in tenebris latet: etenim in huic tenebris cœcitas sapientie sue.* Christus lucem ostendit esse diuinam: cum causas sciat operum, quae facit Deus in hoc mundo velut alter corum primi artus. *Cum ille nascatur sicut aleret claudus: cum habeat Deus imperia salutem, alter auferat: cum ille mortuus sit puerulus, alter ad deceptum vixit senectutem.* Hocum omnium operum, quis secundum certamque poterit reddere ratorem, nisi Deus ipse, qui fecit ea, & sic esse dispositum? Propterea admirabilis, & non tam *lib. 19.* dignissima fuit illa Dei cum Iob habita disputatio. (Sic nota eam D. Gregor.) *Vt ostenderet illi.* VII. quam longe pse & quilibet homo absulet ut ea Nullus rationem daret decretorum Dei, in ordine & rerum reddere dispositionem: *Nisiquid nos ordinem coll & partes potest rationem eius in terra?* Nullus ambiguus quia quotidio in mundo fit, ex ore delectat dispositio operum diuinorum ordinis: *Quia in Deo sunt, ordinata sunt, Dei.* Ea que Deus facti, ordinem, concentum & rationem habent. Hoc enim est quod Salvato: noster Rom. 11. his verbis indicatur: *Pater meus usque modo operis Ioh. 5. 19. ratus, & ego operor.* Ne dixens Deum hunc manu VIII. dum condicille eo modo quo clementarius, qui Nihil sine dominum significat, & iam extinctas delectat: tali ratione sic nomine, modo hoc creans universum, ut manu suâ ab eis non retrahat regimine, ita ut realiter ambulet & sit in omnibus ipsis, quæ in eo producuntur: & eis Deus sine ratione & consilio nihil operetur, quidquid in mundo contingit, & si, si habet ratio nō & causa viajat arbore foliis, & minimum pallerulum, sic sic Christus: *Vnde ex eis non cades super terram.* Paire vestro. Mat. 10. Nulla te premit afflictio: nulla arsura, pena nullum malum: ad quod Dei manus non contrahit, ita malo penite, efficiendo, & in malo cultipat permitendo: ita ut nihil contingat, nec atra miseritatem eorum, qui ad solis radios conspicuntur, quod non fiat ex ordine, decretoq. Dei, qui hoc aut agit, aut permittit: *Si effundat in cuncta Amos 5. 6. te, quod Dominus non fecerit, alienus Deus per prophetam Amos, & prius descripti amici ille Iob. Nihil in terra sine causa sit,* & de his non *Iob 5. 6. oritur dolor &c.* Nihil est in mundo, quod suam non habeat rationem, nec oritur dolor, afflictio, calamitas, quia non procedat, veniatq. ex diuina eius dispositione: non enim terra, non rupibus impetrandum, quod hic crescat, & claudus sit nascatur: hic sicutus, ille debilitas & infirmitas. Si cuncta ex particulari voluntate, & diuina dispositione proveniant, habent omnia suum quare suam rationem: *Quia autem sunt a Deo ordinata sunt.* Quis igitur illam novit? Nollus' querit a Iob Dñs, be-

- rum seram dare rationem? Numquid nō sibi ordinem
et, & pones rationem eius in terra? Nec tibi quidem vel scimus ea venit in mente sunt enim:
^{25.35-7.} Iudea Dei abyssus multa. Nūquid tu nosti, quæ-
stio eadem repetitur, abyssos pelagi: penetrare?
^{Ro.21.34.} Iam tibi spir. S. oculus ostium per Apostolum:
Qui cognovit sensum Domini, aut quis confilaruit
eius fuit? Numquid te Deus vocavit, & concilio
Trium diuinatum t' esto interfulti, aliquid
eorum, qui fabri erant, communis rationem
lamentissime concludens, & determinans?
- ^{10.27.} Ad temp apulim conuenit Salomonis argu-
^{Lil.39.21} mentum. Cum hoc fundamento exorditur: Opera
Domini univera bona valde: sive sit id quod in
^{Gen.1.31.} mundi principio creauit quando: Vnde Deus cum-
da, qua fecerat, & erant valde bona: sive in do-
cimètus sufficit ibi nouisse, quod quidquid sit,
^{Dent.32.4.} opus sit Dei, ut intelligas, esse bonum valde &
perfectum. Dei perfecta sunt opera. Si quatuor qua-
nam illa sunt opera de quibus loquitur: Virtus/a
bona valde: sublimis: Opera omnis carnis cora illa.
q. d. quidquid contingit in mundo, & eius diui-
na pendet dispositione, impresoq; ordine. Hoc in
5. pagina significatur illo: Coram illo, similitudine de
seruo metaphora, qui cora Domino suo adstat,
nec agit aliquid, nisi ad nutum, præceptu, ordinem
& Domini sui perversionem. Sic inquit Iacob:
^{Gen.48.15.} Deus, in cuius conspectu ambulauerunt Patres mei.
IX. His itaq; verbis intinuat Spir. S. quod Deus non
habeat implicito omnium tamē notitiam, qua-
lem tu eorum habes, que rotam te fuisse, sed no-
tiam practicam, quā diponit omnia, & iuxta
voluntas sue est, terminat beneplacitum. Est au-
tem haec notitia adeo viuens, ut nihil eam
possit effugere: Non est quidquam absconditum ab
oculis eius, & scelto, & usque in seculum respiciat.
Hinc collige, inquit, quod in pectu Dei nihil
sit admirabile: Et nihil si mirabile in conspectu e-
ius: etenim ex ignorantia nascitur admiratio, ex
eius cunctis videtur effectus, & ignoratus canfa.
Hanc in Deo negamus post invenimus: cuncta
numq; vider, ordinare, & disponere, & omnia pro-
venient, eo modo & ordine, quo ipse præcepit,
vide intuitu eius nihil fortuito calvo, accidit, ut
h. improposito: quidquid enim eventit, hoc singula-
ti omnipotenti lux & sapientie ordinis prodit dis-
positum, qua cuncta vel operantur, vel permitunt:
de quo propmodum inanita eaque nocte loquitur
paterus alle lapicen. ^{ie D. Thoma.} Ecce hoc inter a-
lia vult Deus ut intelligamus, nihil hoc in mon-
do contingere, quod non singulariter sit prouiden-
tia determinata, quā illud ordinat, & a permis-
tit, nec mors adolescentis viribus integris, cuius
- vita mundo ceasibatur esse necessaria, ipso super-
stite seni annoño replete varijs accidentibus, qui
omnibus magno est impedimento: nec casis il-
lins, qui primariam oblinebat se dem, ad illum
elate, qui omnium infimo iacebat loco contemp-
tibilis: nec illis prouisio, nec huius presatura li-
cer pluita in mundo fiant, quæ quis forte dix-
erit, Deum nedium non ordinare, sed nec videre,
nec sentire, sic vt nobis nondinarat, malegi, dispo-
sita esse videantur: amo, & ipse vates Hieremias
sue celus illos attendem infelices super populi,
sanctar. q; Dei ciuitatem Deo sic acclamat: Thren.5.1
Recordare Domine, quid acciderit nobis: inture &
resipce opprobrium nostrum. Conuerte Domine o-
culos tuos & attende: nec enim possibile vide-
tur, talia à te conspici, aut illa te novisse. Verum
tamen verum dicimus, quod omnia virtus eius
perutat, omnia divina eius prouidentia dispo-
nat, cunctaque noscat eius infinita sapientia.
- Eleganter hoc vasi suo Ezechiali proponit,
Conspicit propheta varias rotas, quasida maiores,
alias minores, quodq; supra illas esset Cherubim:
deinde virtus invenitur venusta facie gratum, al-
bus industra, cui vox quedam præcipit: Ingre-
dere in medio rotarum &c. O mundum, quantis ^{Ezech.10.}
abundias rotis, illis, quas dicas fortuna rotas, q; 2.
velociter ascendunt haec, & descendunt illæ: Hoc XI.
certo noveris, quod casu fortuito, minimè mo-
Rota for-
tientur: inter illæ etenim ambulat vir puriss. tunice de-
mus vestitus amictus candido: divina tempe fa-
cilitat, claratur:
pientia: Cardo est Lucas aeternus, disponens, pra-^{Sap.7.16.}
lribens, statuens, permittens: & hoc signifi-
cat Cherubim, qui super illas elevatur, plenitu-
do scilicet sapientia: Cherubim plenudo scientia;
non et in ulla mouetur rota; nisi diuina subiecta
scientie: quæ novit omnia, disponit omnia,
iunquaque omnibus iustam habet rationem. Si
huc per plateas ambulanti regula deficer in-
cidat, qua capit illa monachus: si illi nec faciat
prosequenti terra pessima occurrat, cumque dis-
cerpat: si altero ignem accendeat, scia illa
euoleat, pulvretemque rapit tormentarium, cum
toramque eius domum in æra instollat: haec
omnia rota, ibi videntur esse fortuna, & ec-
dis haec omnia casu fortuito ac similio, &
sue prouidentie contigile dispositione. Verum
hoc non admittit vera fides, & religio fa-
diciunt: docet etenim: quod nullus eorum
eventus, tristisque successus respectu Dei,
qui prudenter omnia, & sapienter regit, in-
ferit fortunis seu calvalis, at infinita sua sa-
piencia, ensque secretis dispositus, decretal-
que iudicij: sive in iustam seculum peccatum, ad

I i 2 ad

*Lib. qq. in ad virtutum exercitium, sine ad alios fines eos
Exo. q. 79 que eminenter, quos nos ignoramus.*

In c. 21.

Exo.

XII.
Explica-
tur homi-
cidium
casuale.

Exod. 2.
39.

CAIET.

Ho. 31. N. 7
The. 3. 17.

XIII.

Responde-

cōtra-

rijs argu-

mentis.

Hierem. 2.

L.

1. 1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

117.

118.

119.

120.

121.

122.

123.

124.

125.

126.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

140.

141.

142.

143.

144.

145.

146.

147.

148.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

157.

158.

159.

160.

161.

162.

163.

164.

165.

166.

167.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

175.

176.

177.

178.

179.

180.

181.

182.

183.

184.

185.

186.

187.

188.

189.

190.

191.

192.

193.

194.

195.

196.

197.

198.

199.

200.

201.

202.

203.

204.

205.

206.

207.

208.

209.

210.

211.

212.

213.

214.

215.

216.

217.

218.

219.

220.

221.

222.

223.

224.

225.

226.

227.

228.

229.

230.

231.

232.

233.

234.

235.

236.

237.

238.

239.

240.

241.

242.

243.

244.

245.

246.

247.

248.</

visit D. Paulus. Hoc intendit Evangelista, ut in Christo cognoscamus quod ut diuinus con-siliarius, veri Ique Deus hinc cœcatis dieat ipse rationem: Neque hic precepsit sed ut ma-nifestetur &c. Sicut enim paralytico rationem dedit paralysis, nempe proprii hanc peccatis cum incurrit.

§. 11. Neque hic peccauit: Deus autem ma-torum peccata aliquando infligit illa ab pecca-to, aliquando vero in beneficium, quale affi-mavit casitatem Democritus.

[¶ 29] **H**oc igitur argumentum proposito nostro conforme profectus dico; à nonnullis quærunt, num illa Apostolorum Christi malorum proponta interrogatio prudens probaque fuerit: nam extra controversum est, nō communiter à Deo non est quæcumque. **I**nventus ac calamitates infligit, in prætoriorum peccata pecatorum: non enim videtur ratio inveniri in qua hanc homines fundent interrogationem illius rationis, eo quod Deus immittat nobis adversitates, illudque ele-ganter protestatur D. Chrysost. his verbis: *Cum medicus contraria q̄s que nobis salubria vi-lib. i. denū p̄cepit, nonnumquam & reluctamus. Sed de pro- 22 cum nobis antea persuaserimus, artus ratione illam mi- 23 cuncta facere, prouipie & libenter credimus. idque Tom. 5. cum sciamus quod medicis sapientiam, Deum ve-ro eius via in omnibus inereditibus & nostris di- 24 stanti, qui est ipsa sapientia; qui namque nulli possit puntenda curiositate perferri abirent. Medi- 25 co. 2 quo rationem pollicere p̄flemus: libenter 26 obedimus, nobisque is os obitum dicendo, le- 27 nos atten medices, & hoc quod p̄scribit, 28 opinie calere, cum ita sit, quod nisi non habeat 29 pro libertate tuo faciendo: à Deo autem: Qui fac- 30 se potest ut liber, ex facit secundum sapientiam suam, an rationem tuam postulatur? Nec no- 31 bis expedit eam modo nolle, nec decessum eam nobis 32 affligant. Prosequitur D. Chrysost. *Aduersus hu- 33 rismodi Paulus indiget an: O homo tu quis es, 34 qui respondes Deo? Numquid a te p̄gumentum es, 35 qui se p̄xist: cur si me facias? Quia de causa op̄- 36 portans, inquit, quod David postquam dubijs illis 37 intricatus hæc fecit: Zelani super iniquos, psalmi 38 peccatorum scilicet, dixerit. Existimat or cognos- 39 etem nos: labor est ante me? Vt intelligas, quod 40 hic nullum sit de dubijs tuis petendum respon- 41 sum; nec inquirendax curiosus hinc rationes en- 42 rum, quae Deus agit: sed omnia patienter esse 43 toleranda. Nilominus ad nostra humilitatis 44 exercitium ut certum habere debentur, nullum**

infirmitatem, nullam afflictionem, p̄nam nul-
lam in hoc mundo infligi, nisi diuina dispositio-
ne ordinatum: *Si est malum in ciuitate, quod Do- 45 s. 3. 6. 46 minus non fecerit;*

Cauiam inquit Theodoret. cur Deus tam so-
licitè perversum impedit Balaam ariolum ne-
Dei populo malediceret etenim prius in illum
mibi Angelum stricto gladio terribilem, deince-
psa, cui inuidebat, illi locuta fuisse scribiuntur:
cumque ram cora erit populo maledicere mu-
tauit illi Deus in ore verba, vt non tantum non
esset maledictiones, sed p̄clarare benedicio-
nes. **H**oc enim insinuat (inquit D. Gregor.) his C. Deo
verbis: *Quicadens apertos habet oculos. Ex ob- 47 non perda ta eccl̄is ipse malitia, conatus: Dei populi misericordia ut
maledicere, porro ipso invito aperit illi eis o. Balaam
cules ut populi contemplatur p̄le inuidem, populo
nec via libet: suo populum perfici gredi, nec male- 48 sibi ad hoc locus & facultas concedetur. Quid cere-
tua è Domine intereat, si maledictus ille necro Num. 24.
mantius, & diabolicus p̄fligitor populo 16.
tuo maledicat? Inter nos verum efficit p̄ve- Lib. 25.
bius: [a] equo maledictio curis intereat. Adserit Mor. 14.
Platimut conciliens paro referre, si quis ab [a]. A. 4.
hunc in malis cibis impinguatur, ut in illum nullo
benedictionibus regnueris. Maledictus iste, & in malo ei
benueat, si majestatis ille p̄fligitor populo p̄lo leta-
maledicat: tu illi benedico: he cuius patrum illi ze-
nuces poterit maledictio incantatoria. Voluit Psal. 108.
Deus respondeat ille, viam errans non exquirat p̄- 28.
chutes, quo populus decipitur, si Balaam ille
malochitterus impinguatur si quando calamiti-
tibus adversariis & clibanis opprimetur,
qua superuenient, illi erant multe in frorum
cum ium ultam compensationem, has effectum
ebe ritecerit maledictus Balaam, ex quo tanto
rum malorum causam agere cibos: sed ita per-
suadeat hæc sic se non l'abere: at horem omni-
um principalem easiam esse diuinam dissi-
tionem, i. cumque solum esse, qui tribulationes,
qui clates, qui mortis iugis, & hæc dum
preminunt non huic aut illi causa amponantur, sicut
valde tamquam est hominibus, i. ex carne sunt
omnia aduersa da politio. I.*

Dico secundò. Deo frequens eis & familia-
re hæc omnia mala immittere in multam Malam ob-
p̄secutorum. His teatet S. Scriptura, ratione pecata-
sufficiat hæc vincere. **P**ropter lempetias. Profiter
iniquitatibus compensis hominem, illam experiendo
versus illis Apololi: *Per unum hominum peccatum 49 Ps. 3. 12.
in hunc mundum intrauit. Et per peccatum moysi Rom. 5. 12.
moysi, & ita in omnes homines moysi pertransiit. Per
peccatum moysi inuitauit, non vicia, sed nulle*

III. milles.

1. 3.